

Britansko otočje

Republika Irska

Republika Irska

- Irska zavzema večino istoimenskega otoka in ima vse značilnosti atlantske dežele

Katere so po tvojem mnenju te značilnosti? vlažno atlantsko podnebje, bujni zeleni pašniki, obale tipa rias in klifne obale

S pomočja karte v atlasu na strani 52 opiši relief Irske!

- dejavniki, ki vplivajo na gospodarstvo Irske so predvsem trije: naravni pogoji, ki so spričo ugodnega reliefa in blagega podnebja omogočili razvoj živinoreje, pomanjkanje energetskih virov, vpliv sosednje gospodarsko razvite Velike Britanije na razvoj gospodarstva Irske v preteklosti in danes
- najpomembnejša kmetijska panoga Irske je živinoreja, na JZ in severu ter v okolici Dublina se je specializirala v mlečno, v ravninskem svetu pa v mesno živinorejo, ovčereja prevladuje v višjem svetu
- pomembnejša industrijska kraja Irske sta predvsem Dublin in Cork
- v primerjavi z drugimi zahodnoevropskimi državami je Irska relativno redko poseljena, kar je posledica močnega izseljevanja
- samo v drugi polovici 19. stoletja se je izselilo iz matične dežele 4 milione Ircev, večinoma v ZDA, izseljevanje pa se je nadaljevalo tudi v 20. stoletju (ZDA, Velika Britanija)
- po letu 1980 beležimo zadnji val emigracije, ko se v Veliko Britanijo in EU selijo Irci z univerzitetno izobrazbo (beg možganov ali "brain drain") (leta 1988 je v tujino emigrirala 1/4 visokošolskih diplomantov)

- emigracija je posledica pomanjkanja novih delovnih mest in prepočasnega gospodarskega razvoja

Ali meniš, da bo v primeru, da Slovenijo sprejmejo v EU, tudi pri nas prišlo do podobnega procesa in zakaj?

- v tujini tako danes živi okoli 16 milijonov prebivalcev irskega porekla (ZDA, Kanada, Velika Britanija, Avstralija), doma pa le 3.5 milijona Ircev

Vprašanje Severne Irske

- Ulster (Severna Irska) predstavlja najmanjšo enoto Združenega kraljestva (brez upoštevanja ozemelj izven Velike Britanije in Severne Irske)
- Severna Irska je gospodarsko slabo razvita, značilna je visoka stopnja brezposelnosti
- ko je leta 1921 prišlo do osamosvojitve Irske je prišlo do ločitve med Irsko in Severno Irsko, ki je ostala pod angleško (britansko) upravo
- na Severnem Irskem ostajajo nerešena številna gospodarska, nacionalna in verska vprašanja, zato je poleg Balkana eno najbolj nemirnih območij Evrope

Med kom prihaja do spopadov na Severnem Irskem? katoliki in protestantje

- prvotno so na Irskem prebivali Kelti, v 6. in 7. stoletju so v južno Anglijo prodrli germanski Sasi in Angli, v 11. stoletju so osvojili Britansko otočje Normani, ki so si podredili Anglosase in sčasoma se je z stapljanjem izoblikovala angleška nacija, Kelti so se ohranili na Škotskem, v Walesu in predvsem na Irskem kot Irci
- v 16. stoletju se je začela angleška kolonizacija Irske (zemljiška gospoda) in v začetku 20. stoletja je bila polovica Irske zemlje v lasti angleške zemljiške gospode
- vendarle pa vzroki za nasprotja niso le verski temveč predvsem ekonomski, nacionalni in politični
- protestantski prebivalci Irske so angloirskega izvora, imajo dominanten položaj v družbi in so proti spojitvi Severne Irske z Irsko
- katoliški Irci so keltskega izvora, imajo podrejen položaj v družbi in si želijo priključitev k Irski
- katoličani predstavljajo 1/3 prebivalstva Severne Irske, predvsem živijo na zahodu ali na podeželju in se ukvarjajo s kmetijstvom
- protestanti predstavljajo večinsko prebivalstvo večine mest

S pomočjo karte v knjigi na strani 71 določi, kje na Severnem Irskem živi katoliško in kje protestantsko prebivalstvo!

Vprašanja za ponavljanje

- Na kratko povej zgodovina nastanka samostojne Irske!
- Kakšno je gospodarsko stanje na Irskem?
- Kam so se v preteklosti najštevilneje izseljevali Irci!
- Kam se danes izseljujejo Irci?
- Na kratko navedi vzroke za Severnoirsko vprašanje!
- Med kakšne države lahko Irsko, glede na gospodarsko razvitost, uvrstimo med državami Evropske unije?